

На основу члана 8. став 1. тачка 1), члана 23. став 1. и члана 64. став 6. Закона о електронским комуникацијама ("Службени гласник РС", бр. 44/10, 60/13 - УС, 62/14 и 95/18 - др. закон), члана 12. став 1. тачка 1) и члана 16. тачка 4) Статута Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге ("Службени гласник РС", бр. 125/14 и 30/16),

Управни одбор Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге на седници од 10. маја 2019. године, доноси

Правилник о минималном садржају, нивоу детаљности и начину објављивања стандардних понуда

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 36/2019 од 24.5.2019. године, а ступио је на снагу 1.6.2019.

Члан 1.

Овим правилником ближе се прописује минимални садржај, ниво детаљности и начин објављивања стандардних понуда за међуповезивање, приступ и рашчлањени приступ локалној петљи.

Члан 2.

Обавезу објављивања стандардне понуде из члана 1. овог правилника има оператор са значајном тржишном снагом (у даљем тексту: оператор са ЗТС) коме је решењем Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: Агенција) одређена обавеза објављивања одређених података и обавеза недискриминаторног поступања приликом пружања услуга на релевантном тржишту, које је утврђено Одлуком о одређивању релевантних тржишта подложних претходној регулацији ("Службени гласник РС", број 78/18), у складу са одредбама Закона о електронским комуникацијама ("Службени гласник РС", бр. 44/10, 60/13 - УС, 62/14 и 95/18 - др. закон, у даљем тексту: закон) и овим правилником.

Члан 3.

Поједини појмови употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

1) **bitstream приступ** је велепродајна услуга која подразумева да оператор власник електронске комуникационе инфраструктуре инсталира приступни линк до крајњег корисника, и такав приступни линк ставља на располагање оператору кориснику, са циљем да се оператору кориснику омогући да својим крајњим корисницима понуди сопствене широкопојасне сервисе;

2) **виртуелна колокација** подразумева смештај опреме у просторијама оператора који нуди велепродајну услугу рашчлањеног приступа локалној петљи, где он инсталира и одржава ту опрему и управља њоме, при чему оператору кориснику рашчлањеног приступа није дозвољен приступ опреми;

3) **оператор корисник** је оператор који пружа електронске комуникационе услуге и који користи велепродајне услуге оператора са ЗТС;

4) **оптичко влакно без преносне опреме (dark fiber)** је оптичко влакно које је тренутно инсталирано у мрежи оператора, али које није у употреби и подразумева оптичко влакно које је положено у оквиру мреже оператора које није повезано на системе преноса или приступну опрему, односно по коме не постоји саобраћај;

5) **приступна тачка** је физички интерфејс унутар електронске комуникационе мреже оператора са ЗТС на коју се могу прикључити водови за међуповезивање;

6) **тачка разграничења** је физичка тачка у којој су електронска комуникациона мрежа оператора са ЗТС и електронска комуникациона мрежа оператора корисника међусобно повезане и која представља тачку разграничења међусобне одговорности оператора са ЗТС и оператора корисника;

7) **терминација позива** је велепродајна услуга која се односи на прослеђивање позива на одређени број у одређеној мрежи (фиксној или мобилној), коју оператор са ЗТС пружа оператору кориснику;

8) **удаљена колокација** подразумева смештај опреме у просторијама или кабинетима које оператор корисник услуге рашчлањеног приступа, односно услуге колокације, закупује од трећих лица;

9) **физичка колокација** подразумева смештај опреме оператора корисника у простору где се налази главни разделник, као и у спољашњим кабинетима или издвојеним и за колокацију припремљеним просторијама оператора који нуди велепродајну услугу рашчлањеног приступа локалној петљи.

Општа начела стандардне понуде

Члан 4.

Оператор са ЗТС је у обавези да услуге из стандардне понуде пружа на недискриминаторан и транспарентан начин и да цене одређује на прописан начин, уколико је решењем Агенције одређена обавеза контроле цена и примене трошковног рачуноводства.

Услуге из стандардне понуде оператор са ЗТС је у обавези да пружа свим операторима корисницима који користе или намеравају да користе ове услуге под једнаким условима као и за сопствене потребе, потребе повезаних лица или партнера.

Стандардна понуда мора бити рашчлањена на појединачне компоненте у мери која омогућава заинтересованом оператору кориснику избор одређене компоненте понуде без обавезе да прихвати друге компоненте понуде, које му нису потребне ради пружања услуге.

Оператор са ЗТС је у обавези да на захтев Агенције у року предвиђеним Законом своју стандардну понуду сачини и објави на својој интернет страници и истовремено је достави Агенцији.

Стандардна понуда из претходног става, која је сачињена у складу са Законом, овим правилником и другим актима Агенције, почиње да се примењује првог дана календарског месеца који следи након истека 30 дана од дана њеног објављивања.

Садржај и ниво детаљности стандардне понуде

Члан 5.

Стандардна понуда садржи опште одредбе, техничке услове, комерцијалне услове и одговарајуће прилоге.

Опште одредбе стандардне понуде садрже следеће:

- 1) назив и адреса оператора;
- 2) предмет стандардне понуде;
- 3) опис и врсте услуга;
- 4) датум објављивања и почетак примене стандардне понуде;
- 5) услови под којима важи понуда;
- 6) начин измене стандардне понуде;
- 7) процедуре за подношење захтева, рокови за достављање одговора и поступак преговарања;
- 8) услове под којима се може одбити захтев оператора корисника да користи релевантне услуге;
- 9) рок за закључење уговора;
- 10) поступак измене уговора и разлози за измену цена;
- 11) начин и рокови за подношење и решавање приговора;
- 12) одговорност обе стране, разграничење међусобних одговорности и начин накнаде штете;
- 13) поверљивост информација и одредбе о пословној тајни;

- 14) начин решавања спорова;
- 15) престанак пружања услуге;
- 16) права интелектуалне својине;
- 17) значење коришћених појмова и скраћеница.

Технички услови стандардне понуде обухватају све техничке податке неопходне за реализацију услуге (стандарди, интерфејси, протоколи, и сл.), параметре квалитета услуге као и начин измене техничких параметара.

Комерцијални услови стандардне понуде обухватају следеће:

- 1) цене услуге из стандардне понуде;
- 2) инструменти обезбеђења плаћања;
- 3) накнаде у случају кашњења испорука услуга;
- 4) попусте, уколико постоје, на поједине услуге са назначеним износима и принципима њиховог одређивања;
- 5) начин обрачуна, наплате и обезбеђења плаћања (инструменти осигурања), који укључује временске рокове, начин достављања рачуна и поступак приговора на испоручени рачун (рекламација);
- 6) накнаде због неизвршења уговорних обавеза.

Стандардна понуда садржи следеће прилоге:

- 1) образац изјаве о поверљивости;
- 2) текст банкарске гаранције или другог средства обезбеђења плаћања;
- 3) контакт податке.

Стандардна понуда за услугу терминације позива у јавној фиксној телефонској мрежи (међуповезивање)

Члан 6.

Стандардна понуда за пружање услуга на велепродајном тржишту терминације позива у јавној фиксној телефонској мрежи садржи опште одредбе, техничке услове, комерцијалне услове и одговарајуће прилоге.

Садржај општих одредаба стандардне понуде из става 1. овог члана уређен је чланом 5. став 2. овог правилника.

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи следеће техничке услове за услуге терминације позива:

- 1) податке о мрежи и осталој инфраструктури који су неопходни за међуповезивање:
 - (1) архитектура међуповезивања;
 - (2) интерфејси, сигнализација и протоколи за све типове повезивања;
 - (3) синхронизација;
 - (4) системи преноса;
 - (5) остали технички услови који су неопходни за међуповезивање (смештај опреме, преносни пут и др.);
- 2) успостава међуповезивања (приступне тачке, водови и начин међуповезивања);
- 3) начин и услови одржавања квалитета услуге, као и ниво услуге која се пружа;
- 4) процедуре приликом измена у комуникационој мрежи оператора са ЗТС.

Комерцијални услови стандардне понуде из става 1. овог члана уређени су чланом 5. став 4. овог правилника.

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи прилоге наведене у члану 5. став 5. овог правилника, као и:

- 1) списак и адресе приступних тачака за међуповезивање,
- 2) обрасце захтева за преговоре и отказивање услуге,
- 3) образац захтева за отклањање квара/сметње,
- 4) образац за планирање капацитета међуповезивања.

Стандардна понуда за услугу терминације позива у мобилним мрежама (међуповезивање)

Члан 7.

Стандардна понуда за пружање услуга на велепродајном тржишту терминације позива у мобилној мрежи садржи опште одредбе, техничке услове, комерцијалне услове и одговарајуће прилоге.

Садржај општих одредаба стандардне понуде из става 1. овог члана уређен је чланом 5. став 2. овог правилника.

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи следеће техничке услове за услугу терминације позива:

- 1) податке о мрежи и осталој инфраструктури који су неопходни за међуповезивање:
 - (1) архитектура међуповезивања;
 - (2) интерфејси, сигнализација и протоколи за све типове повезивања;
 - (3) синхронизација;
 - (4) системи преноса;
 - (5) остали технички услови који су неопходни за међуповезивање (смештај опреме, преносни пут и др.);
- 2) успостава међуповезивања (тачке и начин међуповезивања);
- 3) начин и услови одржавања квалитета услуге, као и ниво услуге која се пружа.

Комерцијални услови стандардне понуде из става 1. овог члана уређени су у складу са чланом 5. став 4. овог правилника.

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи прилоге наведене у члану 5. став 5. овог правилника, као и:

- 1) списак и адресе приступних тачака за међуповезивање;
- 2) обрасце захтева за преговоре и отказивање услуге;
- 3) образац захтева за отклањање квара/сметње;
- 4) образац за планирање капацитета међуповезивања.

Стандардна понуда за услугу рашчлањеног приступа локалној петљи

Члан 8.

Стандардна понуда за услугу рашчлањеног приступа локалној петљи садржи опште одредбе, техничке услове, комерцијалне услове и одговарајуће прилоге.

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи опште одредбе уређене чланом 5. став 2. овог правилника, као и:

- 1) услове преласка оператора корисника услуге са потпуног на дељени рашчлањени приступ локалној петљи и обрнуто;
- 2) услове коришћења инфраструктуре;
- 3) услове приступа за особље оператора корисника;
- 4) процедуре за обавештавање и усклађивање рада услед планираних промена у мрежи и инфраструктури;
- 5) права и обавезе оператора у односу на крајњег корисника;
- 6) опис услуге потпуног и дељеног рашчлањеног приступа локалној петљи, односно потпетљи са списком свих елемената, опреме и документације који су везани за дату услугу.

Технички услови стандардне понуде из става 1. овог члана садрже следеће:

- 1) услове приступа и коришћења локалне петље са техничким описима за потпуни рашчлањени приступ који обухватају: расположивост, преносне технологије, интерфејсе, физичке предуслове, употребу сваког прикључка, оперативну резерву и

дефинисање тачке разграничења међусобне одговорности;

2) услове приступа и коришћења локалне петље са техничким описима за дељени рашчлањени приступ који обухватају: одговорност за техничку опрему, интерфејсе и употребу горњег фреквенцијског опсега за пренос података;

3) услове који се односе на заштиту од утицаја штетних сметњи и електромагнетску компатибилност;

4) опис и услове приступа информационом систему у циљу ефикасног спровођења услуге рашчлањеног приступа локалној петљи, при чему овај систем треба да омогући оператору кориснику: слање и праћење захтева, пријављивање сметњи и увид у издате рачуне;

5) начине и услове приликом испитивања интероперабилности;

6) начине и услове одржавања квалитета услуге, као и ниво услуге која се пружа.

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи комерцијалне услове уређене чланом 5. став 4. овог правилника, као и:

1) цене услуга које садрже дефинисани обим радова, списак свих елемената, опреме и документације који су укључени у пружање одређене услуге;

2) цене за:

(1) једнократну накнаду за успоставу појединачног рашчлањеног приступа локалној петљи;

(2) месечну накнаду за рашчлањени приступ локалној петљи;

(3) отказивање и искључење;

(4) повлачење захтева;

(5) прелазак са дељеног на потпуни рашчлањени приступ;

(6) неосновани захтев за отклањање сметње.

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи прилоге у складу са чланом 5. став 5. овог правилника, као и:

1) захтев оператора за склапање уговора о рашчлањеном приступу локалној петљи;

2) образац захтева за појединачни рашчлањени приступ локалној петљи;

3) изјаву претплатника о намери склапања уговора с оператором корисником;

4) изјаву о обавезивању на плаћање заосталих дуговања оператору чије су услуге коришћене;

5) образац захтева за отклањање кvara/сметње.

Стандардна понуда за услуге приступа елементима мреже и припадајућим средствима

Члан 9.

Стандардна понуда за услуге приступа елементима мреже и припадајућим средствима (колокација, приступ кабловској канализацији и изнајмљивање оптичког влакна без преносне опреме (dark fiber)) садржи опште одредбе, техничке и комерцијалне услове и одговарајуће прилоге.

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи опште одредбе уређене чланом 5. став 2. овог правилника, као и:

1) услове за колокацију која може бити физичка, виртуелна или удаљена колокација;

2) услове коришћења пратеће инфраструктуре;

3) правила коришћења колокацијског простора;

4) услове приступа за особље оператора корисника;

5) услове постављања и коришћења кабловске канализације;

6) услове изнајмљивања оптичког влакна без преносне опреме (dark fiber);

7) процедуре за обавештавање и усклађивање рада услед планираних промена у мрежи и инфраструктури.

Технички услови стандардне понуде из става 1. овог члана садрже следеће:

1) услове за успостављање и отказивање услуге колокације;

2) услове за прикључење на електронску комуникациону мрежу и енергетско напајање;

3) услове за расподелу простора на локацијама где је простор за колокацију ограничен и дефинисање алтернативних техничких услова приступа и употребе локалних петљи;

4) услове за постављање и коришћење кабловске канализације и могућа ограничења;

5) услове за успостављање и коришћење услуге изнајмљивања оптичког влакна без преносне опреме (dark fiber);

6) услове који се односе на заштиту од утицаја штетних сметњи и електромагнетску компатибилност;

7) начин и услове одржавања квалитета услуге, као и ниво услуге која се пружа;

8) могућа ограничења употребе у колокацијским просторима;

9) мере за заштиту живота и здравља људи;

10) усклађеност са захтевима за заштиту од пожара.

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи комерцијалне услове уређене чланом 5. став 4. овог правилника, као и:

1) цене услуга заједно са дефинисаним обимом радова, списком свих елемената, опреме и документације који се пружају или изнајмљују за ту услугу;

2) цене за:

(1) једнократну накнаду за успоставу колокације;

(2) месечну накнаду за колокацију, приступ кабловској канализацији и изнајмљивање оптичког влакна без преносне опреме (dark fiber).

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи прилоге у складу са чланом 5. став 5. овог правилника, као и:

1) захтев за пружање услуга колокације;

2) захтев за изнајмљивање кабловске канализације;

3) захтев за изнајмљивање оптичког влакна без преносне опреме (dark fiber).

Стандардна понуда за услуге широкопојасног приступа

Члан 10.

Стандардна понуда за услуге широкопојасног приступа садржи опште одредбе, техничке услове, комерцијалне услове и одговарајуће прилоге.

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи опште одредбе уређене чланом 5. став 2. овог правилника, као и:

1) услове за активацију и пружање услуге;

2) могуће разлоге за одбијање захтева и/или обустављање пружања услуге;

3) поступак миграције оператора корисника између услуга.

Технички услови стандардне понуде из става 1. овог члана садрже следеће:

1) начини реализације услуге широкопојасног приступа;

2) тачке приступа за све врсте услуга широкопојасног приступа;

3) врсте и опис расположивих интерфејса и припадајућих протокола;

4) врсте приступних водова;

5) стандардни ниво услуге у погледу успостављања приступа и преноса података, аутентификације и преноса података;

6) услове и начин повезивања оператора корисника на електронску комуникациону мрежу оператора са ЗТС;

7) измене техничких параметара;

8) списак терминалне опреме која је компатибилна са опремом оператора са ЗТС;

- 9) услове приступа системима оперативне подршке, информационим системима и базама података;
- 10) начин и услове одржавања квалитета услуге, као и ниво услуге која се пружа;
- 11) поступак миграције оператора корисника између услуга;
- 12) референтне услове уговора о коришћењу услуге широкопојасног приступа који укључују одржавање, утврђивање и отклањање сметњи, привремену и/или трајну обуставу пружања услуге.

Комерцијални услови стандардне понуде из става 1. овог члана уређени су у складу са чланом 5. став 4. овог правилника, а обухватају и цене за:

- 1) једнократну накнаду за обезбеђење појединачног широкопојасног приступа;
- 2) месечну накнаду за услугу широкопојасног приступа по прикључку која искључује линк за испоруку саобраћаја;
- 3) месечну накнаду за закуп линка за испоруку саобраћаја;
- 4) месечну накнаду за посебне логичке канале за услугу дистрибуције медијских садржаја (укључујући услугу видеа на захтев), као и за пружање говорне услуге;
- 5) остале накнаде за пружање услуге bitstream приступа.

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи прилоге у складу са чланом 5. став 5. овог правилника, као и:

- 1) попис регионалних приступних тачака;
- 2) захтев за услугу bitstream приступа;
- 3) образац за поступак миграције оператора корисника на друге технологије преко којих се може пружати услуга;
- 4) образац захтева за отклањање квара/сметње.

Поступак за објављивање и измену стандардне понуде

Члан 11.

Стандардна понуда је подложна изменама, у складу са технолошким изменама и променама на тржишту.

Оператор са ЗТС је у обавези да сваку измену стандардне понуде објави на својој интернет страници и истовремено је достави Агенцији.

Стандардна понуда и измењена стандардна понуда која је сачињена у складу са Законом, овим правилником и другим актима Агенције, почиње да се примењује првог дана календарског месеца који следи након истека 30 дана од дана њеног објављивања.

Уколико Агенција утврди да стандардна понуда није сачињена у складу са Законом, овим правилником и другим актима Агенције, Агенција може захтевати измену стандардне понуде.

Оператор са ЗТС је дужан да измени стандардну понуду у складу са захтевом Агенције, односно да отклони недостатке на које је Агенција указала и да тако измењену стандардну понуду објави у најкраћем року.

Измењена стандардна понуда из претходног става почиње да се примењује првог дана календарског месеца који следи након истека 30 дана од дана њеног објављивања.

Агенција објављује стандардне понуде на својој интернет страници.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 12.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о минималном садржају, нивоу детаљности и начину објављивања стандардних понуда ("Службени гласник РС", број 70/11).

Члан 13.

Уговорне стране, од којих је најмање једна оператор са ЗТС, су у обавези да уговоре који су закључени, а који регулишу међуповезивање (интерконекцију), приступ и рашчлањени приступ локалној петљи, ускладе са стандардним понудама које су сачињене у складу са овим правилником у року од 30 дана од дана почетка примене одговарајуће стандардне понуде.

Члан 14.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Број 1-03-3400-1/19-3

У Београду, 10. маја 2019. године

Председник Управног одбора,
Драган Ковачевић, с.р.